



Patiënt zijn in coronatijd

Prof. Edgard Eeckman

Voorzitter VZW Patient Empowerment

Communicatiemanager UZ Brussel

Even samenvatten: wat is Patient Empowerment ?

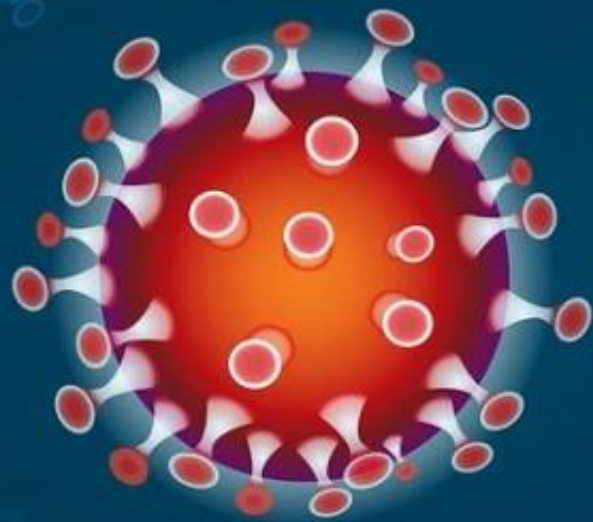


Toenemende patiëntparticipatie



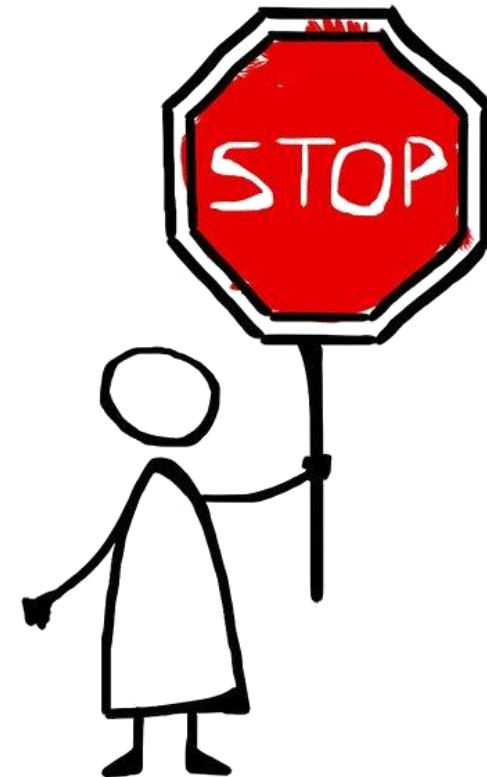


CORONA



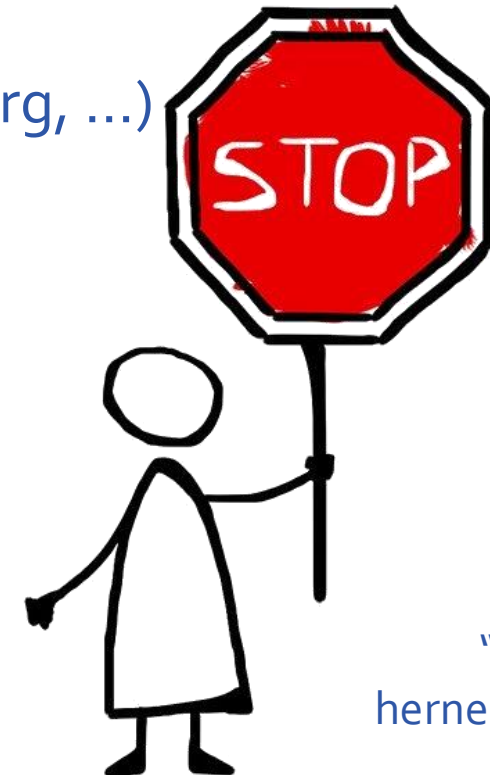
COVID-19

Brutale stop van de reguliere zorg



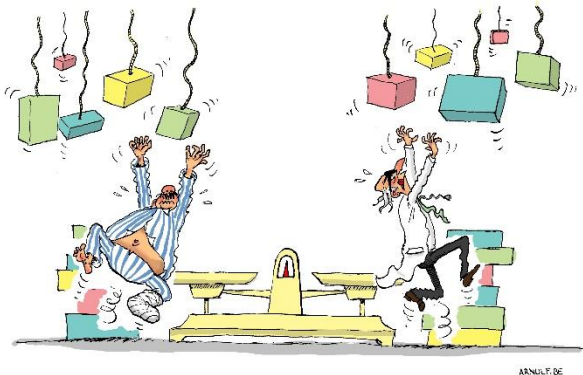
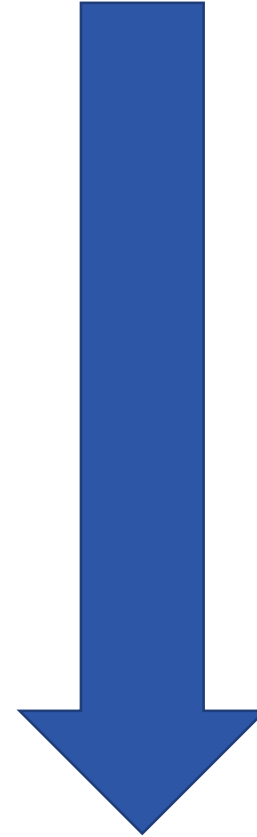
Brutale stop van de reguliere zorg

- **(Langdurige) eenzaamheid**
versterkt door wegvallen van algemene activiteiten & lotgenotencontacten
- **Hulpeloosheid/Gevoel van afhankelijkheid**
Algemeen (boodschappen, poetshulp, ...) en paramedische zorg (bijv. kine, psycholoog, mantelzorg, ...)
- **Moeilijkere bereikbaarheid van de eerstelijnszorg**



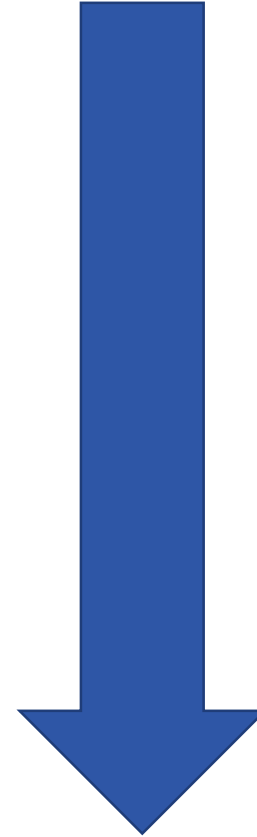
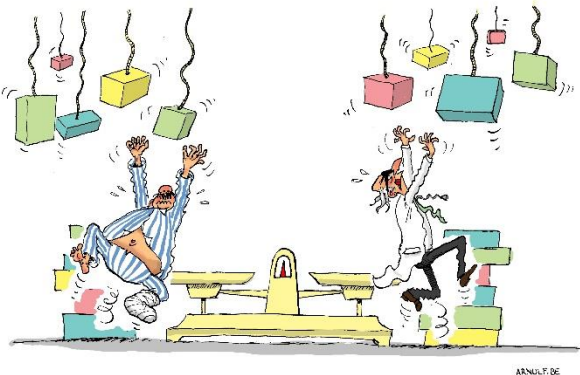
"Wanneer
herneemt de zorg!?!"

Top-down stop van de reguliere zorg



Top-down stop

- **Snel & autoritair**
- **Verlies van controle** op alle niveaus
 - Overheid beslist top-down
 - Zorgorganisaties beslissen top-down
 - Eerste lijn beslist top-down



Brutale stop van het direct menselijke contact



De patiënt = disempowered



Cumulatie van onzekerheden door ...

- gebrek aan info over een nieuw/onbekend virus, voortschrijdend inzicht
- steeds evoluerende overheidsrichtlijnen & verscillende politieke interpretaties
- verschil tussen overheidsrichtlijnen en de mening van de experts
- gebrek aan voldoende (kwalitatief) veiligheidsmateriaal
- doorlopende soms tegenstrijdige massamedia-communicatie en de focus op extremen
- onophoudelijke stroom sociale mediaberichten met overdaad aan meningen
- uiteenlopende en soms extreem verschillende aanpakken in het buitenland
- **zichtbaar onveilig/asociaal gedrag
waardoor een patiënt zich nog onveiliger kan voelen**
- gebrek aan vertrouwen in media en overheid & politici

☞ **Onzekerheid slokt energie op!**

Angst voor de zorg

- Mensen kregen angst voor de zorg
 - Aarzeling om zich te laten verzorgen wegens besmettingsgevaar
 - Aarzeling om de al drukbezette zorgverleners extra te belasten
 - Angst voor de gevolgen van het stoppen met een behandeling
 - Angst voor de gevolgen van het uitstellen van een behandeling
- In je kot blijven creëerde enige zekerheid m.b.t. de besmetting, maar je moest buiten voor dagelijkse dingen
→ extra-onzekerheid & angst

De patiënt = disempowered



De meest afhankelijke patiënten
waren het grootste slachtoffer:

**de chronische patiënt, personen met
een beperking en de ouderen.**



Wat kan anders? ¹

Prioriteit was

Het virus & de behandeling van de besmette patiënten
in de ziekenhuizen



Wat kan anders? ₂

Dubbele prioriteit

Het virus & de behandeling van de besmette patiënten
in de ziekenhuizen

+

Verder zetten van noodzakelijke & dringende zorg



Wat kan anders? ₃



**Patiëntenverenigingen & lotgenotengroepen
als tussenschakel**

Wat kan anders? ₅



**Versoepeling ook op basis van de zorgnood
en niet louter van de economische nood**

Wat kan anders? 6

Eén aanspreekpunt voor patiënten

(per ziekenhuis, ziekenhuisnetwerk, gewest, taalgroep, ...?)



Wat kan anders? ₇

- Werd bereikt wie de formele media niet volgt?
- Werd bereikt wie laag en/of niet ICT-geletterd is?
- Werd bereikt wie *een andere taal* spreekt?

Wat kan anders? 8

De beste remedie tegen een crisis is crisisvoorbereiding!





Patiënten betrekken!

Oproep: lessons learned?

Met dank aan

- CVS-contactgroep
- De Maretak
- RA Liga

Dank voor uw aandacht

Prof. Edgard eeckman
Voorzitter VZW Patient Empowerment

www.patientempowerment.be